

У Комітеті Верховної Ради України з питань науки і освіти 13 березня відбулися слухання на тему: «Про стан та законодавче забезпечення фінансування наукової і науково-технічної діяльності». Під час слухань виступили понад 25 експертів та науковців, а загалом участь у слуханнях взяли більш як 250 учасників. Серед них – народні депутати України, представники вищих навчальних закладів, Національної академії наук України, галузевих національних академій, наукових установ, громадських наукових організацій, учені.

Голова комітету Л. Гриневич у своєму виступі наголосила, що за п'ять років Україна може безповоротно втратити статус наукової держави. Вона переконана, що сьогодні Україна ще утримує статус наукової держави, але якщо не буде переглянуто підхід до фінансування науки, вже за 5–10 років цей статус Україна втратить безповоротно. Вона наголосила, що за нинішнього рівня фінансування говорити про розвиток науки не доводиться, адже влада виділяє на науку з бюджету найменше за роки незалежності – 0,29 % ВВП. При цьому, нагадала Л. Гриневич, рівень витрат, гарантований законом – 1,7 % ВВП, а середній рівень у світі – 2 %. Народний депутат підкреслила, що критичний рівень, необхідний для виживання науки, – це 0,9 %. Тільки після цього порогу починається економічний ефект від науки.

Обговорювалися питання зростаючої ролі науки в розвитку економіки країни, бюджетного (базового та конкурсного) фінансування наукової сфери, як одного з основних важелів державної політики, фінансового забезпечення пріоритетних напрямів науки і техніки, інноваційної діяльності, державного замовлення та державних цільових програм.

Голова Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України В. Семиноженко у своєму виступі розповів про підсумки роботи очолюваного ним агентства, про перспективи напрямів інноваційної діяльності в Україні та нагадав, що урядом готуватиметься пілотний проект щодо підтримки українських учених, зокрема молодих науковців та для створення нової конкурентоспроможної економіки.

Від НАН України виступив віце-президент, академік НАН України А. Загородній, який доповідав про стан справ в академії. Зауважувалося, зокрема, і на вкрай низькому інтересі до науки в українському суспільстві, падінні престижу наукової праці.

Крім того, під час слухань дискутували щодо створення сприятливих умов взаємодії бізнесу і науки, розвитку ринку інтелектуальної власності, формування грантової системи фінансування наукових досліджень, діяльності Державного фонду фундаментальних досліджень.

Особливо зауважувалося на проблемі збереження наукових об'єктів, що

становлять національне надбання, стану державної підтримки наукових установ, що включені до Державного реєстру, підвищення статусу вченого та наукового працівника.

Академік Академії наук вищої школи України М. Стріха, який брав участь у підготовці комітетських слухань, наголосив, що нерозуміння світоглядної та, насамперед, практичної ролі науки для розвитку суспільства стала, на жаль, хронічною хворобою українського політикуму.

На необхідності перегляду розміру фінансування з державного бюджету розвитку науки та науково-технічної діяльності у своєму виступі наголошував заступник голови комітету, народний депутат М. Сорока.

На переконання голови Комітету з питань науки і освіти Л. Гриневич, питання не тільки в бюджетному фінансуванні, а й у необхідності прозорого розподілу бюджетних коштів. Вона наголосила на необхідності повномасштабного залучення національного капіталу до фінансування науки.

Підбиваючи підсумки обговорення, Л. Гриневич підкреслила, що всі висловлені під час слухань, а також передані письмово пропозиції і зауваження дадуть можливість комітету підготувати рекомендації парламенту, уряду, центральним органам виконавчої влади та ляжуть в основу відповідних законодавчих змін *(За п'ять років Україна може безповоротно втратити статус наукової держави – Лілія Гриневич, голова Комітету ВР з питань науки і освіти // Комітет з питань науки і освіти (<http://kno.rada.gov.ua>). – 2013. – 14.03).*